

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 28 (499).

Fredagen den 16 juli 1897.

10:de årg.

Prenumerationspris pr år:		Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam	kr. 5:—	Klara södra kyrkog. 16, 1 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modet., fjortondagsuppl.	» 5:—	Öppen kl. 10—5.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösnummerpris 15 öre	För »Platssökande» o. »Lediga platser»
Iduns Modet., månadsuppl.	» 3:—	Allm. telef. 6147. Rikstelef. 1646.	Redaktionssekr.: J. Nordling.	(lös:n:r endast för kompletteringar.)	25 öre för hvarje påbörjad tiotal starv.
Barngarderoben.	» 3:—				Utländska annons. 70 öre pr nonp-rad.

Anna Kramer.

Hvilken resande känner ej det eleganta, komfortabla Hotel Kramer i Malmö — första stationen för alla utlänningar, som besöka vårt land och sista för dem, som ämna sig till kontinenten? Och hvilken af dem har ej blifvit behagligt öfverraskad af den ståtliga, monumentala byggnaden, som jämte rådhuset och landshöfdingresidenset utgör Malmö förnämsta prydning. Redan det yttre borgar för, att det rykte hotellet äger om sig att vara i allo förstklassigt ej är öfverdrifvet, och vid en blick i den präktiga, anslående interiören finner man, att allt här är »chic». Utsökt läckert kök, mönstergill ordning och ett förekommande artigt bemötande gör vistandet här ytterst angenämt för resande och kunder.

Härskarinnan öfver detta hotellpalats, fru Anna Kramer, hvars porträtt vi i dagens nummer ha nöjet meddela våra läsare, är en kvinna, som genom sina framstående egenskaper väl försvarar sin plats i Iduns galleri. Begåfvad med en sällsynt organisationsförmåga, kraft och energi — har hon stått som verksam medhjälparinna vid sin mans — den för 3 år sedan afidne, allmänt aktade och afhållne ägaren till hotellet, herr Fritz Kramer — sida och jämte honom uppdrifvit affären från en ganska blygsam början, till den respektabla höjd den nu innehar; och efter hans död har hon, ehuru nu 60-årig, med oförminskad kraft och duglighet skött, i gemenskap med två söner, den vidlyftiga affären, som fordrar både vaken blick och sträng ordningsfull tillsyn.

Herr och fru Kramer kommo 1864 från Tyskland öfver till Sverige och slog ned sina bopålar i Malmö, där de öfvertogo det nu af Odd-Fellow ägda, till privathus inredda hotell Gustaf Adolf vid Stortorget, hvarest deras glänsande fackförmåga förskaffade hotellet ett hittills i Malmö okänt godt renommé. Snart visade sig hotellets starkt begränsade utrymme otillräckligt, hvarför herr Kramer inköpte det midt öfver torget belägna gamla Fick'ska hotellet, hvilket snart nedrefs.

Ur gruset reste sig inom kort det nuvarande palatset, intagande ett helt kvarter och begränsadt af förutom torget 3 gator. Det nya hotellet täflade i elegans och bekvämlighet med Sveriges förnämsta etablissement på detta område. Här skapades så småningom en solid förmögenhet som gjort det möjligt att hålla jämna steg med tidens ständigt stegrade anspråk på lyx och komfort — och hvarken möda eller kostnader ha sparats för att hålla etablissementet i fullt tidsenligt skick.

Hotellet som, efter gamla förhållanden, var tilltaget i stor skala har dock under tidens lopp undergått åtskilliga förändringar och utvidgningar. Så t. ex. inköptes 1886 ett angränsande hus, gamla latinskolan, där Malmö nu vuxna manliga släkte inhämtat grunderna till sitt vetande. Hit öfverflyttades husets ekonomiafdelning, hvilken i hotellet fick lämna plats för den storartade biljarden med 5 biljardbord, hvilken året därpå inreddes.

Till förra sommarens industri- och landtbruksutställning i Malmö utvidgades hotellet

En sällhet finnes, som ej kan återgivas;
För ordets våld hon flyr igen till Gud.
Det gifs ett ve, hvars slöja ej kan rifvas,
Ty ofvan molnen väfs dess liljeskrud;

Det högsta, så i glädje som i smärta,
En hviskning är från evighetens vår,
Bjott i en suck det stiger ur vårt hjärta
Till läpparna; till ögat i en tår.

A. Andelin.

än ytterligare, i det att ofvannämnda latin-skolas hus apterades till annex och eleganta resanderum inreddes i dettas hela öfre våning. I annexets gård inrymdes de maskiner, som drifva den elektriska belysningen, hvari hela etablissementet från vinden till källaren strålar.

I hotellets källarvåning är inredt ett ångtvätteri af nyaste konstruktion, inköpt i Berlin, och hvarest hotellets tvätt på några få timmar undergår sin reningsprocess och kommer ur maskinerna bländhvit, väl-manglad och absolut torr, hvarför de resande ej behöfva frukta att få lägga sig på endast halftorrt sänglinne, en fördel som ej nog kan uppskattas.

Moder till 8 barn, alla nu vuxna, lefver fru Kramer det mest lyckliga familjelif, och ingen väg — ej ens öfver Atlanten — anses för lång för den bortavarande ungdomen, då det gäller att samlas i det angenäma hemmet vid högtidliga tillfällen.

Äldste sonen är grosshandlare i Stockholm. Andre sonen, Herman, biträder som direktör högst förtjänstfullt vid hotellets skötsel och är den af sönerne, som upptagit sin faders mantel och värdigt trädt i hans fotspår. Tredje sonen är köpman i Newyork och den yngste kontorschef i hotellet. Äldsta dottern är gift med jägmästaren Ernst von Porat och bosatt i Halmstad, och de tre yngsta vistas i hemmet, nyligen hemkomna från pension i Frankrike.

Det mest tilltalande draget i fru Kramers karaktär är hennes stora hjälpsamhet, som sträcker sig ej endast till gamla tjänare, för hvilka hon fortfarande är ett stöd, utan ock till utomstående, som lyckas vinna hennes förtroende. Flere nu framstående män ha hennes understöd att tacka, för att de kunnat fullfölja sina studier och därigenom blifvit »män i staten» — och den som härmed har nöjet presentera hennes person för allmänheten har i grund lärt känna hennes rika, varma hjärta. En af komitédamerna och beskyddarinnorna för Malmö barnsjukhus och Östra småbarnskolan uppväcker fru K. jubel hos de små, när hon, väl-försedd ur sina rika skaffier, visar sig för dem, och vid bazarer och välgörenhetstillställningar räknas hennes kända generositet som en mycket viktig faktor. Hon finner sin största glädje i att bereda andra glädje.

S. L.

Kristina Nilsson.

*Är rödaste rosor stodo i blom
och skänkte sin ljufvaste rikedom,
då kom hon änyo till hemmets strand,
till midsommarsolens leende land.*

*Hon ville se åter hedar och ljung,
den mark, där hon växte ljus och ung,
hon ville höra igen en gång
de svenska forsarnas susande sång.*

*De hvita björkarna ville hon se,
hon fostrats i samma jord som de,
de hviskat för henne i vår-fager tid,
hon sjungit för dem i stämning blid.*

*Hon ville lyssna, hur trasten slår,
och drömma sig åter till barndomsår
i småländsk skog, vid solbelyst lid,
på mo så enslig och tyst och vid.*

*Där sjöng hon sin första visa en gång
i anande undran, i längtan lång,
där diktades första orden gladt
af lifvets skiftande sagoskatt.*

* * *

*Hon kom — än dröjer hon hos oss kvar —
och nu, förr'n åter hon från oss far,
vi ville gifva med kind i brand
ett tack från vårt fattiga, stolta land.*

*En ljus välsignelse äfven, så :
Gud skydde dig hvar du i världen må gå —
Vår kärlek förer du städse med
som en hälsning från nordisk ljungvuxen hed!
En svensk kvinna.*

Drottning Margareta.

Ett fyrahundraårs-minne.

»K almarunionen var» — säger Geijer —
»en slump, som ser ut som en tanke.»
Var den då verkligen blott en slump? Var
den icke snarare en vacker tanke, som såg
dagen ett eller kanske ett par årtusenden
för tidigt?

Den märkliga kvinna, i hvars klart be-
räknande hjärna den stora tanken mognade
till handling, och hvars hjärta slog så varmt
för brödrarnas förening, slumrar sedan
länge under marmorsarkofagen i Roskilde
ärevärdiga domkyrka. Sofver hon manne
lika lugn och orörlig, som hennes bild
därofvän eller ges det drömmar i hennes
slummer? I så fall måste drottning Marga-
reta drömma ljusa drömmar om sitt fram-
tidsrike — Skandinavien, ty åt detta ägna-
de hon hela sitt lifs sträfvan, och med tan-
ken därpå har hon väl insomnat därefter i
Flensborgs hamn.

Motsträfvigt, föreställa vi oss, har den
verksamma drottningen lydt liemannens
kallelse. Unionen, hennes skötebarn, låg
ännu i sin linda, riket och unge kung
Erik hade ännu så väl behöft hennes starka
stöd och kloka råd. Väl henne dock, att
hennes ögon lycktes i tid, att hon blef
förskonad från att se sitt framtidshopp om
ett enigt Norden svikas och sin älsklings-
tanke gifva upphof till slitningar, blodsut-
gjutelse och grymheter utan tal.

Drottning Margareta — det namnet fram-
manar i vårt minne bilden af en sällsynt
kraftig, nästan manlig kvinnogestalt, och vi

påminna oss därvid fadrens, Waldemar
Atterdags, yttrande, att naturen misstagit
sig, då hon skapade Margareta till kvinna,
i stället för till man. Såsom värdig dotter
af denne särdeles begäfvade kung, hade
hon tagit i arf hans framstående härskare-
egenskaper, hans kloka omdöme och sega
viljekraft, och hon förenade därmed kvin-
nans lifliga känsla och snabbhet i handlingen.
Låt vara att historiens egendomliga sam-
manträffanden vid tiden för hennes upp-
trädande ledde henne in på spåret, däri låg
slumpen måhända. Genom trenne konungars
kort efter hvarandra timade frånfälle lades
ju makten öfver tvänne riket i hennes hän-
der, och vägen till det tredje syntes ej
alltför svår. Från och med det ögonblick,
då hon med blixlik klarhet fattat sitt mål
att af tillfälligheten skapa en för alla
tider bestående verklighet, arbetade hon
också för det målet med aldrig svikande
klokhet och ihärdighet. Att hon med glädje
och stolthet i början såg den blifvande
unionskonungen i sin unge son, bör ingen
förtänka henne. Ty hvar fanns väl en
furste i högre grad lämpad därtill än Olaf?
Med svenskt och danskt blod i sina ådror,
född och uppfostrad till Norges tronarvinge,
ägede ju han, om någon, alla betingelser
för att med oväld härska öfver Nordens
trenne riket. Då hans unga lif så hästigt
afklippes, har detta drabbat Margareta som
en dubbel sorg, men hennes mål får ej ett
ögonblick bortsnymmas af de egna person-
liga bekymren.

Hon insåg till fullo, att det i sådana
ofredstider väl kunde behövas en man vid
rodret, och hon trodde sig göra ett godt
val, då hon utsåg sin unge systerson till
tronföljare. Olyckan ville emellertid, att
det efter Olafs död, i själva verket en
oersättlig förlust, icke fanns någon — Erik
af Pommern allra minst — värdig att bära
de tre kronorna. Men Margareta hade satt
sitt hopp till honom, och hon rastade icke,
förrän hon med vanlig klokhet, redan un-
der sin lifstid, lyckats genomdrifva hans
kröning i Kalmar.

Så randades den 20 juli 1397, den dag,
som skulle odödliggöra Kalmars namn ge-
nom att inskrifva det i vår historia, såsom
skådeplatsen för en af dess märkligaste
händelser. Det var då, på Margaretagens,
som drottningen skulle se sin mångåriga
dröm gå i uppfyllelse, som knuten skulle
fast åtdragas på den »snodd af trenne
strängar», hvilken hon med så oafslätlig mö-
da tvinnat. Tysta och betänksamma hafva
de väl samlats däruppe på Kalmar slott,
dessa Sveriges, Norges och Danmarks mäktigaste
herrar och riddersmän. Det fanns
väl ingen af dem, som ej var fullt öfverty-
gad om det ärendes höga vikt, för hvars
skull man kallat dem. De bästa bland dem
insågo och förstodo ock det framställda för-
slagets stora grundtanke: enighet ger styr-
ka — men det var kanske blott ett fåtal,
som trodde på dess utförbarhet. Det fanns
måhända i hela den lysande församlingen
blott tvänne ögon, i hvilka hänförelsens och
den fulla öfvertygelsens eld glödde, och
dessa ögon tillhörde den högresta kvinna,

som vid sidan af den redan krönte unionskonungen ledde mötets förhandlingar. Emellertid tyckes det, som om hon lyckats entusiasmera alla de lugne männen, åtminstone förefaller det så, då man genomögnar det ännu i behåll varande utkastet till ett unionsfördrag, som af mötet uppsattes. Se här ett par af dess hufvudpunkter:

I. De tre rikena skola hädanefter hafva en konung och aldrig skiljas. — — —

III. Alla tre rikena skola vara i samdräkt och kärlek, det som gäller ett, örlig eller utländingars anfall, det gäller alla tre, och hvart rike hjälpe de andra med all trohet och all makt. — — —

Samdräkt, kärlek, trohet, hur underligt klinga ej dessa ord midt igenom vapenslamret i en tid, så uppfylld af hat och tvedräkt, svek och mord! Det är ju uppenbarligen en kvinnas hand, som här ledt pennans gång.

Vid en blick på drottning Margaretas hela regenttid faller det strax i ögonen, med hvilken framgång hon förstått att öfverallt genomdrifva sin vilja, oakadt de säkerligen otroliga svårigheter hon haft att bekämpa. Allt tyder på, att hon varit en sällsynt vinnande personlighet. Först var det herredagen i Nyköping, om hvilken historien underande måler: »Här läto stormännen sig helt fridfärdigt nöjas med att deras makt gjordes till intet — — de jordfäste själfva sina sträfvanden att upprätta ett stormansvälde. Man kan med skäl undra på detta omslag i deras hållning. Sedan de år igenom hållit sig uppe mot konung Albrekt, kasta de sig nu för fru Margaretas fötter, gifvande sig åt henne på nåd och onåd.» Därtill tackade de henne för allt hvad hon gjort.

Sedermera genomdref hon Eriks kröning, och på samma sätt har hon äfven i Kalmar förmått stämma de bistre krigsmännen till fredsamma, försonliga tankar. Krönikan säger härom:

»Vida skall man en dylik leta, som så kan med klokskap umgå och de riken sammanfå Sverige, Danmark och Norrig; sent föddes annan kvinna slik.» — — —

Äfven i Kalmar heter det, att de församlade 67 riksråden »bådo Gud löna deras kära fru drottning Margareta allt godt, för det hon varit dem så nära och umgåtts med dem i de tre rikena och så förestått dessa, att alla som i dem bygga och bo henne intet skylla; Gud gifve henne himmelrike».

Men senare tillägger den unionsfientliga krönikan:

»Mig tyckes de Svenske ej vara kloka, Då de henne till höfdinge togo, de voro ganska flaka då. — — — Det ångrat dem sedan mången dag deras lag visar så, det utländske i riket råda må.» — — —

Ja, här faller en mörk skugga öfver Kalmarunionen; det var detta, som skulle blifva orsaken till dess slutliga upplösning, efter att ha kostat strömmar af brödrabod. De trenne folken voro ännu för skarpt åtskilda, minnet af lidna oförrätter, gamla fejder och gammalt hat glödde ännu på djupet. Framför allt var Margreta själf ej fri från partiskhet, danskheten i henne tog öfverhand, så att hon på allt sätt gynnade sina landsmän på svenskarnes bekostnad. Hon underminerade dymedelst med den ena handen, hvad hon uppbyggt med den andra.

»Danskarne vördade henne såsom en gudinnor,
men de Svenske höllo henne för en helfvites pino»

säger därför krönikan vidare på sitt drastiska språk.

Och likväl styrde hon svenska riket med berömvärd fasthet. Ehuru hon hårdt lärar beskattat det, kan dock historien gifva henne följande vackra eftermäle: — »Under drottning Margaretas tid var det i Sverige, utom till en tid i kusttrakterna, så fritt från ofrid, att man näppeligen hade behof af att nedgräfvna sina dyrbarheter.» Detta i en tid, då de djärfve och fruktade »fetaliebröderna» — röfvarna med valspråket: *Guds vän och allas fiende* — allmänt gjorde land och haf osäkra.

Mot slutet af Margaretas regering grep emellertid missnöjet med henne allt mer omkring sig, och unionsfienderna gjorde allt för att nedsätta hennes rykte. Åtskilligt hafva ock sagohäfderna att förtälja om hennes enskilda lif, hvilket ingalunda framställer henne i en alltför fördelaktig dager. Barn af en rå och fördärfvad tid, har hon säkerligen varit i någon mån påverkad af dess anda. Öfverdrifterna hafva dock synbarligen satts i omlopp genom illvilliga samtidas vanliga hänsynslöshet gentemot en hatad, fruktad eller dem öfverlägsen person, och så hafva de sedermera tagits för gångbart mynt. Andra uppgifter, där Margareta framställes nära nog som ett mönster af fromhet, en kyrkans tillgifna tjänarinna, saknas ej heller. Att här närmare undersöka de hvarandra motsägande sagnerna, skulle leda för långt. Sanningen torde, som i de flesta sådana fall, ligga midt emellan! Det är icke heller med den enskilda kvinnan vi här hafva sysselsatt oss, utan med den regerande drottningen, och som sådan lär ingen göra henne rangen stridig såsom en af de mest frejdade i medeltidens historia.

Ja, Margareta Waldemarsdotter, om i tidernas längd ditt namn skulle blekna, om redan under din listid förtalets giftiga tunga sökte svärta det, så skall dock till historiens slut ovansklig ära omstråla det, emedan det var från dig, som Skandinavismens stora tanke utgick!

* * *

Hvem, om ej Nordens kvinnor, tillkommer det att åter upptaga Margaretas tanke och att åter ena »den Snor som brast» vid hennes död!

Det heter i den vackra dikten om Salami och Zulamith: »I tusen år så byggde de med omotståndlig tro, och så blef Vintergatan byggd.» — — —

Vi trenne folk af samma stam skildes en gång åt som de »af synd och natt och död,» d. v. s. genom århundraden af broderhat och brodermord, men förmå vi blott bygga i tusen år tåligt och ihärdigt, så skall det kanske omsider lyckas oss att slå en varaktig bro af kärlek från nation till nation. Det är om denna bro drottning Margareta drömmer under marmorn!

S. E. P.

Gif dem ett hem.

Det är i sanning ett uttömdt ämne, detta om »pigor» och deras alla fel, och nästan ingen reser sig till deras försvar — nej naturligtvis, de äro nu en gång för alla arbetsmaskiner, som skola hållas i verksamhet så mycket som möjligt, för att gifva högsta möjliga valuta för sin *dryga lön*.

Borde inte vi fruar, i stället för att orda så mycket om våra tjänares oduglighet och fel, ställa litet högre fordringar på oss själfva och först och främst tänka på våra skyldigheter mot dem, samt att tjänarinnan, i de flesta fall, bildas af andan i vårt hem, af husmoderns ledning och föredöme.

Mina föregående tjänarinnor hafva lämnat mig för att träda i egna hem och då jag varit nödsakad byta, har min högsta önskan varit, att mitt hem skulle blifva ett verkligt hem för min tjänande syster, och att hon skulle veta och känna detta. Hon bemötes därför alltid vänligt, och jag glömmar aldrig, att hon är människa med en människas önsknings, känslor och förhoppningar samt måste hafva tid till hvila och förströelse liksom jag själf. Detta kan kanske fattas. Så styrde tjänarinnan mig och jag ej henne, men jag kan försäkra, att jag är fru i mitt hus, och detta är jag genom vänlighet och bestämdhet. Är jag missnöjd, talar jag lugnt och allvarligt, ty genom att brusa upp och höja rösten förlorar jag ej allenast herraväldet öfver mig själf, utan ock öfver henne, och matmodern bör framför allt se till, att det är något mer och bättre än samhällsställningen, som höjer henne öfver tjänarinnan.

Följer man i allmänhet dessas lif, sedan de börjat tjäna, är det mera att förvåna sig öfver, att de ej äro sämre än de äro. I det stora hela komma de ut vid unga år, från hem, fattiga på ägodelar och rika på barn, för att så fort som möjligt tjäna brödet. De flesta börja vid fjorton à femton års ålder, men många långt tidigare. — Om vi skickade ut våra döttrar vid den åldern, hvad dugde de då till?

Huru många bry sig om att bilda dessa tjänarinne-barn till ordningsälskande, bra människor? Hit och dit kastas de och byta tjänst lika många gånger som det är månader på året. En tjänstflicka skall framvisa ett betyg på alla möjliga goda egenskaper, hvar hon tjänat förut m. m. — Saknas detta, får hon ej någon så kallad anständig plats.

Men hvad borgen har hon för, att hon kommer till hyggliga människor, som bemöta henne vänligt, gifva henne nog att äta och den utlofvade lönen? — Ingen! — Hon har ej rättighet att fråga, bara taga emot hvad som bjudes. Stackars barn, ibland komma de på ställen, som äro en skamfläck för samhället och de gå, märkvärdigt nog, mången gång därur oberörda af smutsen. Jag vet en liknande plats, där god mat lagades åt matmodern, men tjänarinnan fick gå till folkköket och köpa sig en portion mat hvarje dag. Att oärlighet ibland förekommer är väl ej så underligt. På huru många ställen undanläses ej allt? Jag kunde namngifva familjer, där t. o. m. saltet läses in och det ej finnes möjlighet att komma åt en bit bröd.

Om maten utmättes med mått, huru frestande skall det ej vara för en ung,

Barngarderober

är husmors bästa hjälpreda. Prenumerera å närmaste postanstalt. Helt år 3 kr.

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 nya preparat för tändernas vård.

Ja, om Hilma ville sy den då på det sättet.
 — Ja, det skall jag göra, och fröken kan lita på, att jag skall göra allt hvad jag möjligen kan för att fröken skall få den i nästa vecka.
 — Så rysligt snällt! Men det känns riktigt påkostande, om Hilma nu skall behöfva öfveranstänga sig för min skull!
 Hilma nickade tacksamt.
 — Det är så roligt att arbeta åt fröken, ty fröken har alltid varit så snäll emot mig.
 Tänk, att det är nu åtta år, sedan jag sydde den första klädningen åt fröken, det var då fröken gick och läste.
 — Ja, det minns jag nog! Men på den tiden var Hilma glad som en lärka, ja, ännu för tre à fyra år sedan kommer jag ihåg, hur Hilma gnolade och sjöng jämt. Men så kom med ens någonting emellan. Det var bestämdt någon, som Hilma tyckte om, säg, var det inte så?
 Hilma suckade djupt och Sigrid fortsatte:
 — Men så öfvergaf han Hilma, eller hur?
 — Ja, fröken det var någon, som jag höll af, af hela min själ, men, ser fröken, jag var för farlig för honom, och det borde jag ha förstått förut.
 — Då tycker jag också, att Hilma icke skulle bevärdiga honom med en enda tanke vidare. Var stolt, Hilma, och glöm honom.
 — Det finnes förhållanden som göra att man icke kan glömma.
 — Men tiden helar ju alla sår, och det är ju mer än två år sedan dess. Det kan jag förstå däraf, att Hilma började se klen ut just vid den tiden och sedan hörde jag talas om, hur förskräckligt sjuk Hilma blef på våren. Hilma har aldrig riktigt hämtat sig sedan dess.
 — Nej, aldrig, — svarade Hilma — och jag blir heller aldrig densamma som förr.
 — Åh, hvad det är sorgligt ändå, att kärleken skall bringa lifslång olycka öfver så många och andra åter, få njuta en sådan sällhet i lifvet. Fast, hvem vet, hvad jag kan ha kvar att genomgå!
 — Åh, fröken må väl åtminstone icke ha några sådana sorger att vänta. Den, som gifvit sitt hjärta åt fröken, byter nog icke sinn så lätt.
 — Hvem kan veta!

Ännu många förtroliga ord byttes mellan fröken Moss och hennes lilla sömmerska, sedan vände Sigrid hemåt. Men den andras sorgsna meddelanden hade väckt en känsla af svärmod i hennes själ, som hon hade svårt att öfvervinna.
 Hon gick i sorgsna tankar, undrande öfver lifvets gåtor.
 Hemkommen glömde hon dock åter allt annat för sin egen stora lycka. Isidor var före henne där hemma hos modern, och då han slöt henne i sin famn, då jublade det på nytt inom henne.
 Det var sol, det var vår i unga människohjertan.
 * * *
 Sigrid och Isidor växlade ringar, omgifna endast af några få anhöriga och nära vänner. Det skedde en middagsstund i all stillhet, och sedan drack man de nyförlofvades skål vid den enkla fest, som fru Moss höll för sin dotter.
 Ungefär tio personer voro närvarande, Isidors gamla faster och några kusiner samt Sigrids gudmor, fru Holfer, dennes man och sonen, Magnus, samt Sigrids intimaste väninna, lilla Klara Malm.
 Alla tömde sina glas i botten, då skålen föreslogs för Sigrid och Isidor. Eget ändå, att Magnus i den stunden endast hade ögon för lilla Klara, och att hon rodnade och såg mera förvirrad ut än Sigrid själf. Vid middagsbordet växlade sedan de båda mångt ord om »en lycklig framtid», och då den festliga måltiden var slutad kunde man lika väl ha trott, att just de båda voro festens föremål, ett sådant återsken fann man i deras drag af de andras lycka.
 Fru Moss lilla våning bestod af tre små rum, det yttersta som var både förmak och matsal, därinnanför sängkammaren samt allra innerst Sigrids egen lilla helgedom. Därinne slogo de sig ned, de fyra unga, efter middagens slut medan de gamla stannade kvar i förmaket.
 Då de språkat en stund hit och dit, vände sig Magnus helt hastigt till Klara och yttrade halfhögt:
 — Tror ni icke, att nyförlofvade helst vilja vara för sig själfva?

— Jo, det har ni nog rätt i! Kanske vi borde gå tillbaka till förmaket.
 — Ja, kom så gå vi då!
 De reste sig båda, nickade skämsamt åt de två i soffan och så begäfvö de sig helt långsamt på väg dit.
 Dock, längre än till nästa rum kommo de aldrig. Der måtte de ha funnit något som fängslade deras intresse och ännu en halftimme därefter hade de icke öfverskridit den andra tröskeln.
 Men inne i det innersta rummet satt Sigrid i sin egen lilla soffa, fast omsluten af sin trolofvades arm.
 — Tror du icke, att Magnus och Klara hålla af hvarandra? — frågade Sigrid och blickade smäleende efter de båda, som nyss försvunnit.
 — Jo, det ser nästan så ut, — svarade Isidor.
 — Ack ja, hvad jag är glad! De passa så innerligt väl för hvarandra. Klara är en sådan utmärkt bra och duglig flicka och Magnus är också så riktigt praktig.
 — Underligt att du icke fäst dig vid honom!
 — Ja, det har jag själf undrat öfver mången gång, men det är väl därför, att han nästan är som en bror för mig.
 — Du har ju känt honom sedan barndomen?
 — Ja då, hans mor har ju stått fadder åt mig, och jämt, jämt ha vi varit tillsammans.
 — Då känner du honom på dina fem fingrar?
 — Jo, det kan du lita på! Hvarje framsteg han gjort och hvarje odygd han hittat på, allt känner jag lika väl. Tänk, Isidor, om jag kände dig lika grundligt!
 (Forts.)

Innehållsförteckning.

Anna Kramer (med porträtt); af S. L. — Kristina Nilson; poem af *En svensk kvinna*; — Drottning Margareta — ett femhundraårsminne; af S. E. P. — Gif dem ett hem! Af *En Stockholmsfru*. — Telefonprat; af *Matte*. — I Stockholm; små utställningsfunderingar och litet annat smätt och godt. För Idun af *Lovisa Petterkvist*. Bref VIII. — »Ur skuggornas värld»; några blad för Idun af *Vilhelm Bäckman*; IV: Frenologen. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Pliktens väg; novell för Idun af *Ali* (forts.) — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Se så, go' vänner, här kommer jag För att mig visa ett litet tag. Det »starka» könet helt morskt förklarar, Att ej det »svaga» uppå mig sparar, Att jag hos detta lär trifvas bäst, Och att på »repen» jag frodas mest. Ja må väl vara! Men jag er säger, Att ock hos herrar jag fristad äger. Och min förmåga är helt galant, Af flugan gör jag en — elefant. Jag nio fötter dig synes hafva, Med dessa kan jag kring jorden trafva, Ty du må veta, att jag också »Sjumilastöflar» kan sätta på.
 Nåväl så låtom oss börja färden Ut i en farkost, som förr i världen Inrymde allt, hvilket hade lif. Hvad vållar ofta båd' split och kif? Två pseudonymer — författarinnor — Sex namn, blott passande för oss kvinnor.
 En stad i Estland. Så öar två. En praktig bägskytt du ock kan få. Hvad finnes fyra uppå en timma? Hvad stiger uppåt och synes glimma? Hvad blott om lördan i Kalmar finns,
 Så står i visan, om rätt jag minns. Hur kändes lunden i sommar'n beta? Så namn på sångare får du veta. Hvad bäret är, förr'n det mognat har.

Hvad var väl den, som ej flitig var? Af trädslag finner du sorter fyra. Hur gick väl fatet, det fina, dyra, när det helt hastigt i golfvet föll? Hvad vård för gästerna ståtligt höll. Så fyra mansnamn försök att hitta. Ett räkneord. Hur bör Kalle sitta? Väl 50 ord kunde finnas än. Dock slut, jag kommer nog snart igen!
 »Hanken».

Konsonantförändringsgåta.

Med g.
 Fast nog det galet tycks kanhända För en och annan prosasjal, Jag kan i hjärtat vårfröjd tända Båd' hos poet och hvardagstrål.
Med h.
 Mitt rykte är ej godt, dess värre — På sin natur man kan ej rå — Ej att, när man vill spela herre, En skräckregim man inför då.
Med k.
 Ett ställe, där man laborerar Med hälsa, lif och annat smätt, Ifall att den, som där regerar, Som blott elev ur skolan gått.
Med l.
 Ut i vårt »labbis» får man se det, Bland reagenser utan tal. För mången står det främst i ledet — Ifall ej magen är för skral.
Med r.
 Att dansa efter annans pipa Är mångens lott. Jag gör det lätt. Hvarför? Det kan man väl begripa, Det är blott så, en gång, mitt sätt.
 S. L.

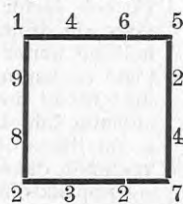
Schackgåta.

Efter hästens gång på schackbrädet.

urna	går	mildt	lidan	kring	kran	liljor	tin
tas	det	gra	du	de	din	dig	god
vid	som	trös	om	sa	milda	ning	som
som	i	väg	famn	mig	nej	het	dansa
den	hvars	ster	den	slöja	smär	ditt	tår
blom	i	din	pets	jes	säga	ljusa	na
möte	strör	lar	du	äter	utaf	tans	namn
dröja	som	hop	du	strå	döl	håll	din

Fix.

Fyrkantgåta.

Orden beteckna: 1, 4, 6, 5 = pryd- nad, 1, 9, 8, 2 = gastronomiskt, 2, 3, 2, 7 = Hvad barn behöfva, 5, 2, 4, 7 = astronomiskt observationsföremål. Äro orden rätt lösta bil- da de tolf bokstäfverna, rätt ordnade, en yrkestitel.
Moster Lisa.

Lösningar.

Logogryfen: Midnattssol; stol, lat, stolt, nio, tio, att, ost, tand, tom, matt, mat, matos, Simson, stola, lida, moin, snida, smida, lots, somna.
Ifyllningsgåtan: Industrietställning; 1) Ingeniör, 2) entreekort, 3) hederspris, 4) Artur Thiel, 5) Prins Eugen, 6) tjensteman, 7) Djurgården, 8) Liljeqvist, 9) arkitektur, 10) festkantat, 11) bestyrrelse, 12) sagogrotta, 13) hedervärda, 14) utställare, 15) främ- lingar, 16) Stenhammar, 17) prisdomare, 18) C. Nordqvist, 19) Gustaf Tamm.
Dubbelpalindromen: Per-son, rep-nos. 6 namn: Betty, Ylfa, Berta, Agata, Tyra, Rolf.
Ordgåtan: Stare; 1) sats, 2) tratt, 3) alla, 4) rar, 5) Ebbe.

Gymnastik- och Velocipedkostymer
 ** Strumpor, Tröjor, Kalsonger etc. **

* Extra beställningar & reparationer. * Vidstieckningar. *
 Från fabriken **Bryggaregatan 3**, 1 tr. upp,
 andra huset från Drottninggatan.